

יעקב דויטש/ הוראת היסטוריה באמצעות פריטי מקור

yaacovd@dyellin.ac.il

תחום הדעת: היסטוריה

נושא השיעור: מדובר בקורס המוקדש כולו להוראת היסטוריה באמצעות פריטי מקור. השיעור הספציפי סובב סביב פריטים העוסקים בעישון.

מטרת השיעור: להכיר סוגים שונים של פריטי מקור, ללמוד כיצד לאתר אותם, לנתח אותם ולשלב אותם כמקורות היסטוריים במערך השיעור.

תיאור הכלי/האמצעי/האסטרטגיה:

עם ההגעה לספריה הלאומית, מוצג בפני הסטודנטים פריט מספר 1 ונעשה בירור מה יש בו.

פריט 1. תל אביב 1938

בתמונה ניתן לראות את השעון שעליו כתוב מספרו maspero וגם לטיף.

המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין (ע.ר.) David Yellin Academic College of Education (R.A.)

הסטודנטים מבררים ומגלים ש"מספרו" היתה חברת סיגריות ושליטף היו סיגריות שהיא ייצרה.

אפשר להראות לסטודנטים את פריט 2, תמונה שבה ניתן לראות פרסומת לסיגריות במרחב הציבורי.

פריט 2. ככר מוגרבי, תל אביב, 1947

ניתן לשלוח את הסטודנטים לאתר הספרייה הלאומית לחפש את הפריטים הבאים.

אלבומי לאיסוף תמונות שחולקו בתוך קופסאות סיגריות:

פריט 3. תמונות לדברי ימי ישראל, תל-אביב, ללא שנה

http://beta.nli.org.il/he/books/NNL_ALEPH002091109/NLI

פריט 4. במה עברית, תל-אביב, 1939?

http://beta.nli.org.il/he/books/NNL_ALEPH002007915/NLI

<http://tinyurl.com/y3eblbab>

פריט 5. ספרון שחולק כמשלוח מנות. מעשה באדון סיגרון, 1927

http://beta.nli.org.il/he/books/NNL_ALEPH002007692/NLI

באמצעות פריטים אלו ניתן להדגים שלחבילות הסיגריות צורפו קלפים שאותם אספו באלבומים, או שהיו ספרונים שחולקו על ידי חברת הסיגריות.

תוצרי השיעור:

אפשר לשלוח את הסטודנטים לחפש בעצמם חלק מהפריטים וכן פריטים נוספים. למשל, תמונות שחולקו ע"י חברת "דובק":

http://beta.nli.org.il/he/books/NNL_ALEPH002015431/NLI

הסטודנטים מכינים מערך שיעור שבו נעשה שימוש במגוון של פריטי מקור, ומבססים את השיעור על ניתוח הפריטים שהם מצאו.

בהקשר הספציפי, אפשר לדבר על עישון במרחב הציבורי, על שיווק בשנות השלושים, על הקשר בין עישון ותרבות גבוהה ועוד.

מה מיוחד ברעיון זה? מה ניתן ללמוד ממנו? איפה עוד ניתן ליישמו?

הרעיון מאפשר לסטודנטים להעשיר ולגוון את השיעורים שלהם ומאפשר להם לפתח אצל התלמידים שלהם מיומנויות חקר.

ניתן ליישם את הרעיון גם בתחומים אחרים של מדעי הרוח, למשל אמנות, ספרות או מקרא, באמצעות שימוש במקורות השונים שמציעה הספרייה הלאומית.

מידע נוסף ודוגמאות לשימוש בפריטי מקור ניתן למצוא [באתר החינוך של הספרייה הלאומית](#).